

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 44062-01-26 מדינת ישראל נ' בן יעקב קוזין(עציר)

לפני כבוד השופט עלאא מסארווה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד

מבקשים

נגד

רואי בן יעקב קוזין (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד שרון נהרי, עו"ד יוסי חביב

משיבים

חקיקה שאוזכרה:

[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], תשמ"ב-1982: ס' 94, 99](#)
[חוק סדר הדין הפלילי \(סמכויות אכיפה – מעצרים\), תשנ"ו-1996: ס' 13, 19, 21](#)
[חוק בתי המשפט \[נוסח משולב\], תשמ"ד-1984](#)

מיני-רציו:

* עמדה לדיון שאלת סמכותו של בית המשפט להורות על מעצר אדם על יסוד צו הבאה, שניתן במסגרת הליך שהותלה.

* דיון פלילי – צו מעצר – תוקפו

* דיון פלילי – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמב-1982 – פרשנות

המשיב הוסגר לישראל לפי בקשת הסגרה. משלא נעצר המשיב ולא הובא לדיונים עקב שהייתו הממושכת בחו"ל, התלה בית המשפט את ההליכים המשפטיים נגדו. במעמד התליית ההליכים, התביעה לא ביקשה מבית המשפט להוציא נגד המשיב צו מעצר או לחדש את צווי ההבאה שהוצאו בעבר.

בית המשפט קבע כלהלן:

התביעה מבקשת להסתמך על קיומו של צו ההבאה שניתן במהלך ההליך הפלילי, וזאת כשנה לפני מועד התליית ההליכים. לטענת התביעה, צו ההבאה גם אם ניתן במהלך ההליך ולא בסופו, מקים לה סמכות מעצר נגד המשיב, והוא אף איננו מוגבל בזמן. לטענת ההגנה, משעה שהתיק הותלה פג תוקפו של צו ההבאה שניתן במהלכו, נשמט הבסיס מתחת לצו המעצר ולהליך ההסגרה, שנשען כל כולו על צו ההבאה האמור.

ההסדר החקיקתי הקיים איננו ברור כל צורכו. ואכן, לא נמצאה בחוק סדר הדין הפלילי סמכות מפורשת שמכוחה ניתן להוציא צו מעצר נגד נאשם שלא בזיקה למועד דיון קבוע בגדרי דיון פעיל להבדיל מהליך מותלה.

נפל פגם בהתנהלות התביעה אשר נמנעה מלבקש צו הבאה מבית המשפט במעמד הבקשה להתלות את ההליכים על אף שבית המשפט פנה אליה בשאלה מפורשת בעניין זה. אף על פי כן, המשך הדברים מלמד שבית המשפט, אילו התבקש לעשות כן, היה נעתר ככל הנראה ללא קושי לבקשה (שאפשר שהיא מוצדקת מצד התביעה בנסיבות העניין), מה גם שמידת הצניעות מחייבת שלא לבוא בטרוניה לתביעה כאשר ההסדר החקיקתי קיים לוקה בחסר. מכאן המסקנה הנוספת שמדובר בפגם, אך איננו פגם שמגיע לדרגה גבוהה, והוא כזה שדינו להילקח בחשבון כשיקול אחד מבין השיקולים, במסגרת הדיון הרחב שהתקיים בבקשת התביעה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

החלטה

-

בהחלטה שניתנה ביום 8.3.26, החלטה שהוכתבה באולם, נפלו שגיאות הקלדה ועריכה. בנסיבות העניין ולאור חשיבות הסוגיה, מצאתי הצדקה לערוך את המסמך תוך תיקון שגיאות ושינויי עריכה בלבד, להלן:

המשיב הוסגר לישראל לפי בקשת הסגרה כאשר הבסיס לבקשה זו הוא צו הבאה שניתן נגד המשיב בעבר, לאחר שהוגש נגדו כתב אישום והוא לא התייצב לדיונים בעניינו.

בשנת 2019, לבקשת התביעה, בית המשפט המחוזי הוציא נגד המשיב צו הבאה, אך לבסוף, משלא נעצר המשיב ולא הובא לדיונים עקב שהייתו הממושכת בחו"ל, התלה בית המשפט את ההליכים המשפטיים נגדו, וזאת לבקשת המדינה.

במעמד התליית ההליכים, ביום 8.3.20 התביעה לא ביקשה מבית המשפט להוציא נגד המשיב צו מעצר או לחדש את צווי ההבאה שהוצאו בעבר, אלא הסתפקה בעצם קיומו של צו ההבאה שניתן עוד ביום 31.3.19.

מענין הוא שבמעמד התליית ההליכים בית המשפט המחוזי (כב' השופט חאלד כבוב) בזמנו פנה אל ב"כ התביעה ושאל האם אין היא מבקשת צו הבאה, והיא השיבה לבית המשפט כי משום שקיים צו הבאה בתיק, אין צורך בכך.

ההגנה טוענת כי צווי הבאה שהוצאו בעבר בתיק הם חסרי תוקף משלא חודשו מעת לעת, ובוודאי שאין להם תוקף לאחר שההליכים בתיק הותלו, והרי צווי הבאה יונקים את חיותם וסמכותם מעצם קיומו של הליך פלילי חי, קיים ופעיל. לכן, ההגנה טוענת שמשעה שהתיק הותלה פג תוקפם של צווי ההבאה שניתנו במהלכו, ומכאן שנשמט הבסיס מתחת לצו המעצר ולהליך ההסגרה, שנשען כל כולו על צו ההבאה האמור.

התביעה בתשובתה לטענות מבקשת להסתמך באופן בלעדי על קיומו של צו ההבאה שניתן במהלך ההליך הפלילי, וזאת כשנה לפני מועד התליית ההליכים. לטענת התביעה, צו ההבאה גם אם ניתן במהלך ההליך ולא בסופו, מקים לה סמכות מעצר נגד המשיב, והוא אף איננו מוגבל בזמן.

--- סוף עמוד 3 ---

סברתי שמדובר בסוגיה משפטית מורכבת, ולאחר מחשבה, הגעתי למסקנה שההסדר החקיקתי בנושא זה, קרי – בנושא הטיפול בצווי מעצר והבאה של נאשמים שלא מתייצבים למשפטם – לוקה בחסר ברור. אכן, מותר לתהות מהו מקור הסמכות של בית המשפט להורות על מעצר אדם במסגרת צו הבאה, לאחר שההליך נגדו הותלה, כאשר אין מועד דיון קבוע בתיק. מותר לתהות גם מכוח מה מותר לעצור אדם על יסוד צו הבאה שניתן במרוצת ההליך שהותלה בסופו של דבר. בעניין זה אפנה [לסעיף](#)

[99 לחוק סדר הדין הפלילי](#), לפיו בית המשפט רשאי לתת בכל עת צו הבאה נגד נאשם אם ראה שיש צורך בכך כדי לכפות את התייצבותו למשפט [במועד שנקבע](#).

חיפוש מקור סמכות [בחוק המעצרים](#) ובחוק [בתי המשפט](#) או בחוק סדר הדין הפלילי, העלה חרס בידי. לפי [סעיף 99 לחסד"פ](#), כפי נוסחו, סמכותו של בית המשפט להורות על מעצר אדם כדי להביאו למשפט תלוי ועומד מחייבת קיומו של הליך פעיל ומועד דיון קבוע. בהעדר הליך תלוי ועומד, קרי הליך פעיל בו קבוע מועד דיון עתידי נקוב, להבדיל מהליך מותלה, נראה כי השימוש בכלי של צו הבאה איננו נקי מספקות.

מאידך, הליך אפשרי אחר לפי [סעיף 19 לחוק המעצרים](#) או [סעיף 13 לחוק](#), קרי צו מעצר בהעדר חשוד, הוא הליך שמקומו הגיאוגרפי בשלב של לפני העמדה לדיון, כאשר מדובר בחשוד ולא בנאשם. במקרה שלפנינו, הוגש כתב אישום והוא לא נמחק או בוטל, והתביעה לא חזרה בה מכתב האישום אלא שההליכים בתיק הותלו בהעדר התייצבות של הנאשם. כאמור, סמכותו של בית המשפט להוציא צו הבאה יונקת את חיותה מעצם קיומו של כתב אישום תלי ועומד שהומצא לנאשם כדיון שמוזמן לדיון בתאריך נקוב. לאחר שהוגש כתב האישום ניתן להוציא צו הבאה נגד נאשם אם הוא ממאן להתייצב לדיונים בעניינו.

לעומתו, חשוד שהוגש נגדו כתב אישום מבלי שהומצא לידיו כדיון ומבלי שזומן לדיון במסירה כדיון, כתב האישום כזה יימחק כלא היה. אז ורק אז ניתן להתייחס אליו כאל חשוד, ולבקש הוצאת צו מעצר בהעדר בעניינו לפי [סעיף 19 לחוק המעצרים](#), ולחדשו מעת לעת מדי חצי שנה.

מצב דברים זה יוצר אנומליה או אבסורד של ממש.

נדון שזומן כדי למשפטו אך התחמק מאימת הדיון, ניתן לעוצרו כל עוד קיים הליך משפטי פעיל בבית המשפט. אם הנדון יתמיד בהתחמקותו וההליכים בעניינו יותלו, לא ניתן יהא להורות על מעצרו והבאתו בפני שופט [כנאשם](#) שהתחמק ממשפטו. הרי גם לא יתכן שמצבו של נאשם שקיבל זימון לדיון ולא התייצב יהיה טוב יותר ממצבו המשפטי של נאשם שלא קיבל זימון כאשר נגד הראשון לא תימצא סמכות להוצאת צו מעצר/הבאה בהעדר הליך פעיל, בעוד שנגד השני ניתן להוציא צו מעצר בהעדר לפי [סעיף 19 לחוק המעצרים](#) לאחר שכתב האישום בוטל בהעדר מסירה כדיון.

--- סוף עמוד 4 ---

מכאן, שקבלת הטענה שאין סמכות להוצאת צו הבאה או מעצר נגד נאשם שלא מתייצב רק משום שההליכים נגדו הותלו זה עתה, עלולה ליצור אנומליה משפטית ועיוות של ממש.

על רקע הדברים האמורים, באה טענתה של התביעה לפיה סמכותו של בית המשפט להוציא צו הבאה נגד נאשם שלא מתייצב, ממשיכה לחול גם במעמד התליית ההליכים. אני קרוב לעמדתה של התביעה בעניין זה, על אף שעמדה זו "מאותגרת" בנוסחו של [סעיף 99 לחסד"פ](#). לא ניתן לכחד שלנוכח נוסחו של החוק יש בפרשנות זו של התביעה מידה מסוימת של אילוץ, ואולם עדיפה פרשנות זו על פני הפרשנות האחרת, שכאמור, יוצרת אבסורד ועיוות חקיקתי ברור.

למרות כל האמור, וזאת בניגוד לעמדת התביעה, דעתי היא שצו הבאה שניתן כנגד נאשם שזה עתה הותלו נגדו ההליכים, חייב להינתן במעמד ההתליה ואינו יכול להיסמך על קיומם של צווי הבאה שהוצאו בעבר בתיק. ההחלטה להוציא צו הבאה נגד נאשם ללא מועד דיון קבוע בעניינו היא החלטה משמעותית שעלולה ללוות את הנאשם שנים ארוכות להבא, ולכן עליה להינתן בכובד ראש, ולאחר הפעלת שיקול דעת שיפוטי נוסף באותו מעמד על-מנת להתמודד עם הקושי בהעדר מועד נקוב. לדעתי, יש לדאוג לכך שצו ההבאה שיוצא במעמד התליית ההליכים יתייחס לאופק. להלן הצעה לנוסח

החלטה בסיטואציה כזו: "לאחר שנוכחתי לדעת כי הנאשם לא התייצב לדיון על אף שקיבל הזמנה כדיון, אני מורה על מעצרו והבאתו בפני שופט בתוך 24 שעות, זאת לשם הבטחת התייצבותו למשפט, לאחר שיחודשו ההליכים וכן לצורך מסירת מועד דיון בתיק, מועד אשר ייקבע בתוך 7 ימים מתאריך החלטת חידוש ההליכים".

סופו של דבר, אני סבור שמעמד התליית ההליכים מחייב את בית המשפט להחלטה מהותית ומשמעותית יותר מאשר צו הבאה לדיון מסוים.
חזרה למקרה שלנו:

ביום 31.3.19 הוצא צו הבאה נגד המשיב. ביום 15.4.19 ניתן צו הבאה מעודכן (ביחס לכתובת). ביום 8.3.20 התקיים דיון במהלכו התבקש בית המשפט על-ידי התביעה להתלות את ההליכים. פרוטוקול הדיון נערך בהקלטה וקיים תמלול מדויק של הדברים. כבוד השופט כבוב, בתגובה לבקשה להתליית ההליכים שאל את התביעה "אתם לא מבקשים להוציא נגדו צו הבאה?" ב"כ התביעה השיבה "אדוני כבד הוציא". בהמשך נשאלה ב"כ התביעה "יש כבר צו הבאה?" והיא השיבה בחיוב, ואז הוסיף כב' השופט כבוב "אז אני לא צריך לשמוע פרטים מעבר לכך. הבקשה הנוכחית להתלות את ההליכים נגדו?". תשובת התביעה היא "כן".

לשיטתי, על התביעה היה לבקש במפורש הוצאת צו הבאה באותו מעמד, שכן הצווים הקודמים ניתנו בהקשר אחר, והוא הבאת הנאשם לדיונים שנקבעו בעניינו. זאת, להבדיל מצו הבאה בלתי מוגבל בזמן. לא בכדי פנה כב' השופט כבוב לתביעה בשאלה בעניין זה. כמובן, שכאשר התביעה עצמה נמנעה מלבקש צו הבאה, בית המשפט לא ייזום הוצאת צו שלא התבקש או ליעץ לתביעה כיצד לפעול ומה לבקש, וזאת מסיבות מובנות.

--- סוף עמוד 5 ---

מסקנות אלו הן במובנים מסוימים, פרי פרשנות חקיקתית אל מול נוסחו של [סעיף 99 לחסד"פ](#). כאמור, לשיטתי, ההסדר החקיקתי הקיים איננו ברור כל צורכו. ואכן, לא מצאתי [בחוק סדר הדיון הפלילי](#) סמכות מפורשת שמכוחה ניתן להוציא צו מעצר נגד נאשם שלא בזיקה למועד דיון קבוע בגדרי דיון פעיל להבדיל מהליך מותלה.

מן העבר השני, הימנעות מהתליית הליכים כדי לאפשר סמכות להוצאת צווי הבאה מנוגדת להסדר הקיים [בסעיף 94א לחסד"פ](#). לא יתכן כי התחמקות נאשם מהליכים משפטיים אשר תגרור התלייתם, תגרע מבית המשפט סמכותו להוציא צו הבאה או צו מעצר נגד הנאשם המתחמק. והרי, דווקא המשך התחמקותו העקבית של הנאשם מחזקת את הצורך בהוצאת צווי הבאה או צווי מעצר, אף בתנאים קשיחים יותר, אפשר מבלי אפשרות שחרור בערובה.

כמו כן, צווי הבאה שניתנים מעת לעת, לעתים עם תנאי שחרור בערובה בצידם, אינם כצווי הבאה שניתנים במעמד התליית הליכים, אשר ניתנים לאחר שאפסו הסיכויים לאיתור הנאשם, ואז בית המשפט גוזר מסקנה לפיה הנאשם הביא במחדלו לסיכול ההליך המשפטי נגדו. במצב דברים זה, יתכן שצו ההבאה האחרון שיינתן במעמד ההתלייה, יינתן ללא אפשרות שחרור על-מנת להבטיח חידוש ההליכים וקביעת תנאים לשחרור בהמשך, אם בכלל.

הצעת ההגנה לשימוש בצו לפי [סעיף 19](#) כאילו כתב האישום לא הוגש מעולם, מנוגדת לשיטתי להגיון הדברים, ואף מתנגשת באופן חזיתי עם נוסחו של החוק המתייחס באופן מפורש לחשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום.

לפי הפרקטיקה הקיימת, בתי המשפט נוהגים להוציא צווי מעצר במעמד התליית ההליכים. מהו אותו צו מעצר? ולפי איזה סעיף בחוק? ומהו מקור הסמכות מכוחו ניתן? אין לי תשובה מניחה את הדעת. זכרו של צו מעצר זה איננו עולה [בחוק בתי המשפט](#), אף לא [בחוק המעצרים](#) ולא [בחוק סדר הדין הפלילי](#). כאמור, יגעתי ולא מצאתי עיגון בהוראות החוק השונות לצו מעצר מסוג זה.

מכאן המסקנה שהדרך היחידה האפשרית, וגם היא איננה נקיה מספקות, עוברת בהוצאת צו הבאה על אף הקושי הכרוך בכך שצו זה ניתן ללא מועד דיון בצדו.

אעיר עוד כי עיגון סמכות המעצר [בסעיף 21 לחוק המעצרים](#) (מעצר עד תום ההליכים) מעורר קשיים עצומים, והוא במובהק איננו מתאים לענייננו הן לאור סוגית הייצוג, הן לאור סוגית התשתית הראייתית הלכאורית.

לאור כל האמור, מסקנתי היא שנפל פגם בהתנהלות התביעה אשר נמנעה מלבקש צו הבאה מבית המשפט על אף שבית המשפט פנה אליה בשאלה מפורשת בעניין זה. ואף על פי כן, המשך הדברים מלמד שבית המשפט, אילו התבקש לעשות כן, היה נעתר ככל הנראה ללא קושי לבקשה (שאפשר שהיא מוצדקת מצד התביעה בנסיבות העניין), מה גם שמידת הצניעות מחייבת שלא לבוא בטרוניה לתביעה כאשר ההסדר החקיקתי קיים לוקה בחסר, וזאת לאור אי הבהירות עליה עמדתי לעיל.

--- סוף עמוד 6 ---

מכאן המסקנה הנוספת שמדובר בפגם, אך איננו פגם שמגיע לדרגה גבוהה, והוא כזה שדינו להילקח בחשבון כשיקול אחד מבין השיקולים, במסגרת הדיון הרחב שהתקיים בבקשת התביעה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

אומר בפירוש כי לאור העובדה שכתב האישום הוגש במקור ללא בקשת מעצר בצידו, ועל אף טענות התביעה לגבי התחמקותו של המשיב ממשפטו, אני נכון לבחון אפשרות חלופת מעצר. הקושי בענייננו הוא שעלי לקבוע האם חלופת המעצר יכולה להשיג את תכלית המעצר, קרי הבטחת התייצבות לדיונים המשפטיים בענייננו של המשיב על רקע התנהלותו בעבר. בעניין זה, ההתנהלות המתוארת בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 31.3.19, מחייבת גישה זהירה, וגישה זו העלתה את הבסיס להחלטתי להזמין בענייננו של המשיב תסקיר מעצר.

מטרת התסקיר היא לתהות על טיב היחסים והמחויבות ההדדית בין המשיב והחלופה המוצעת בהקשר של הבטחת התייצבות.

שרות המבחן בנסיבות שציין בבקשתו מיום 2.3.26 ביקש לדחות את מועד הגשת התסקיר ליום 19.3.26 ואילך.

יש להניח שמצב המלחמה לא שיפר את המצוקה אותה תיאר שרות המבחן.

לדיון היום התייצבו אחיו והוריו של המשיב, והסגור מבקש שבית המשפט יבחן את החלופה בעצמו.

על אף שאני כאמור, נוטה לבחון בחיוב אפשרות חלופת מעצר אשר תבטיח התייצבות על רקע הנסיבות, ועל אף הפגם שמצאתי בעניין ההסתמכות על צו הבאה שניתן במהלך ההליך שהותלה בסופו של דבר, הגעתי למסקנה שחוות דעתו של שרות המבחן חיונית בנסיבות העניין, גם לאור השנים שחלפו מאז עזב המשיב את הארץ, ככל שהדבר משליך על יחסיו ומידת הקרבה והמחויבות ההדדית בינו לבין בני משפחתו, אלה שנמצאים בארץ, גם בשים לב לאזרחות זרה (קנדית) שיש למשיב. כאן המקום לציין כי חלק מבני משפחתו של המשיב נמצאים כעת בחו"ל.

ההגנה מתבקשת להעביר לשרות המבחן את המסמכים לגבי הבטוחות שקשורות בנכסי ההורים, האמורים לשמש כבטוחה להבטחת התייצבות המשיב. אזכיר שעמדת התביעה למעצר המשיב עד תום ההליכים בעוד שעמדת ההגנה היא שאין כל צורך אף בתנאים מגבילים, למעט תנאים שיבטיחו התייצבות.

לנוחות שרות המבחן: מס' הטלפון של אימו של המשיב (גב' רותי קוזין) 054-000000; אביו של המשיב (מר יעקב קוזין) טל' – 054-000000, אחות המשיב (גילי קוזין) – טל' – 054-000000; אחיו של המשיב (אסף קוזין) טל' – 054-000000. כתובת החלופה – רח'

--- סוף עמוד 7 ---

הדיון יתחדש ביום 19.3.26 שעה 13:30.

המזכירות תקבע המועד ביומני.

המשיב יובא על-ידי שב"ס (בשיחת VC).

המזכירות תשלח העתק הפרוטוקול לשרות המבחן.
ניתנה והודעה היום י"ט אדר תשפ"ו, 08/03/2026 במעמד הנוכחים.

עלאא מסארווה, שופט

ניתנה היום, כ' אדר תשפ"ו, 09 מרץ 2026,
בהעדר הצדדים.

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

מת (ת"א) 26-01-44062 מדינת ישראל נ' רואי בן יעקב קוזין

www.nevo.co.il
